

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 grudnia 2017 r.

Poz. 8533

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.37.2017.19 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania ulicy 27 stycznia położonej w miejscowości Gostyń nazwy Andrzeja Bobkowskiego

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy 27 stycznia położonej w miejscowości **Gostyń** nadaje się nazwę **Andrzeja Bobkowskiego**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (zwanej dalej: „ustawą”) obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1.

W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy), Wojewoda Wielkopolski pismem z 18 września 2017 r. znak: KN-I.4102.9.2017.21 wystąpił do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 3 listopada 2017 r. znak: BUW-940-234(28)/17 Dyrektor Biura Upamiętniania Walk

i Męczeństwa poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy 27 stycznia w miejscowości Gostyń wypełnia normę art. 1 ustawy. Z dołączonej do ww. pisma noty historycznej wynika, że *„Dnia 27 Stycznia 1945 r. nastąpiło wkroczenie jednostek Armii Czerwonej do miejscowości Gostyń – obecnie w woj. wielkopolskim. Zgodnie z propagandową praktyką władz komunistycznych wydarzenie to celebrowane było – niezgodnie z faktami historycznymi – jako „dzień wyzwolenia” oraz powód do wyrażania wdzięczności społeczeństwa wobec Armii Czerwonej. Tymczasem wbrew nadziejom Polaków, oczekujących odbudowy wolnego kraju po likwidacji okupacji niemieckiej, Armia Czerwona w latach 1944-1945 r. stała się narzędziem ponownej aneksji niemal połowy terytorium RP do ZSRS, zniewolenia całej reszty kraju oraz budowy w nim systemu komunistycznego w pełni zależnego od władz w Moskwie. Zajęcie ziem polskich przez Armię Czerwoną zapoczątkowało zarazem nowy okres martyrologii narodu polskiego. (...) Stacjonowanie Armii Czerwonej/Sowieckiej w Polsce po roku 1944 uniemożliwiło odbudowę niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej i było podstawowym czynnikiem, który zapewnił funkcjonowanie państwa komunistycznego na ziemiach polskich objętych dominacją ZSRS. Waga tych faktów sprawia, iż przedmiotowa nazwa, honorująca moment wkroczenia Armii Czerwonej do wymienionej miejscowości, spełnia rolę daty symbolizującej komunizm”.*

Nazwa ulicy 27 stycznia nie została przez gminę zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Województwie Wielkopolskim *Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (zwany dalej: „Zespołem”), przedłożył organowi nadzoru nowe propozycje nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski biorąc pod uwagę propozycje przedstawione przez Zespół postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę Andrzeja Bobkowskiego.

Andrzej Bobkowski - polski pisarz, eseista, przedsiębiorca, popularyzator modelarstwa lotniczego urodził się 27 października 1913 r. w Austrii. W latach 1924–1926 uczył się w toruńskim gimnazjum, a w 1933 r. rozpoczął studia ekonomiczne w SGH w Warszawie. W marcu 1939 r. wyjechał z żoną do Francji. Z kolei w 1940 r. został oddelegowany do pracy w Biurze Polskim, gdzie reprezentował interesy polskich robotników zatrudnionych we Francji. W czerwcu 1940 r. został ewakuowany na południe Francji. Większość podróży przemierzył na rowerze. W rezultacie opis i przemyślenia z tej wędrówki stały się osią dzieła jego życia – dzienników „Szkice piórkiem”. W latach 1945–1946 pracował w polskiej YMCA, ale również przez jakiś czas prowadził księgarnię polską oraz trudnił się naprawą rowerów. Andrzej Bobkowski wraz z Andrzejem Chciukiem redagował pismo „Razem Młodzi Przyjaciele”, działał w organizacji Niepodległość i Demokracja, a także współpracował z Józefem Czapskim w paryskiej placówce II Korpusu. Od początku był także w kręgu powstającej „Kultury” Jerzego Giedroycia. W 1947 r. opublikował swój esej „Nekyja” w pierwszym numerze „Kultury”. Publikował również w „Wiadomościach” londyńskich i do początku lat 50 XX wieku w pismach krajowych m.in. „Tygodniku Powszechnym”, „Twórczości” i „Nowinach Literackich”. 25 czerwca 1948 r. wraz z żoną wyemigrował do Ameryki Środkowej i osiedlił się w Gwatemali, gdzie rozwijał pasję modelarską. W 1949 r. w sklepie niemieckiego biznesmena Bobkowski założył warsztat modelarski, a następnie otworzył własny interes – Guatemala Hobby Shop, przemianowany później na Almacen Supermodelos. Zgromadził wokół siebie grono młodych entuzjastów modelarstwa i założył klub modelarski. W 1954 r. Andrzej Bobkowski brał udział w światowych zawodach modeli latających w Stanach Zjednoczonych, a w 1956 r. przyjechał również na zawody do Szwecji. W 1957 r. nakładem Instytutu Literackiego w Paryżu ukazały się „Szkice piórkiem”, okupacyjny dziennik Bobkowskiego. Z kolei w 1959 r. opublikował w 11 numerze „Kultury” dramat „Czarny piasek”. Zmarł w Gwatemali 26 czerwca 1961 r.

Sylwetka Andrzeja Bobkowskiego zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy Andrzeja Bobkowskiego. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (Andrzeja Bobkowskiego) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.